N°. 75. 1845.

BREDASCHE COURANT.

STAAT- LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Donderdag 26 Junij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Junij.

De kamer der gedeputeerden heeft de begrooting voor het marine-departement nog niet afgehandeld. Het Artikel 26 betrekkelijk de fransche etablissementen in de Stille-Zuidzee, heeft den heer *de Malleville* aanleiding gegeven om den minister wegens die etablissementen inlichtingen te vragen, doch dit heeft geen verdere gevolgen gehad. — De kamer heeft bij deze gelegenheid verlangd dat haar bij de opening der volgende zitting een' uitvoerigen staat zou worden medegedeeld van de sterkte der vloot, de bemanning der schepen, de arsenalen, enz. — Het rapport over het budget van ontvangsten is aan de afgevaardigden rondgedeeld; de ontvangsten voor 1846 zijn geraamd op 1,302,622,134 fr. In weerwil van de toenemende vermeerdering der ontvangsten, wordt het jaarlijksch te kort steeds grooter, door de menigte van supplementaire en buitengewone uitgaven, die telkens worden voorgedragen, zoodat er, in weerwil het gewoon budget jaarlijksch een batig slot vertoont, er toch werkelijk een deficit bij de eindregeling van het dienstjaar bestaat.

— Al de timmermansknechts in de hoofdstad hebben sedert eenige dagen den arbeid verlaten, verlangende van de ondernemers dat hun daggeld van 4 op 5 fr. wordt gebragt. Het getal dier lieden beloopt 4 à 5000. [illegible] zonder vrees voor de gevolgen, aangezien ook de ondernemers niet gezind schijnen om toe te geven, en zoo de timmerlieden met den arbeid niet voortgaan, ook de andere ambachtslieden, zooals: metselaars, verwers, slotemakers, kabinetwerkers, loodgieters, enz. niet kunnen werken aan de menigte in aanbouw zijnde gestichten en huizen.

— Dezer dagen heeft hier een voorval plaats gehad dat vooral in de hoogere kringen veel opzien baart. De *jockey club* voor de paarden-wedrennen bedient zich van zekere ijvoren penningen, ter waarde van 20 en 100 fr., om de betalingen der sociteit gemakkelijk te maken bij het winnen van prijzen, enz. Voor eenige dagen werden er bij den tresorier dergelijke penningen ter inwisseling aangeboden, die weldra voor valsch werden erkend. Bij gedaan onderzoek bevond men dat die valsche penningen door een werkman waren vervaardigd, die verklaarde dat ze hem besteld waren geweest door den jongen hertog *van Berghes*. Deze ontkende aanvankelijk de zaak, doch kwam tot bekentenis bij confrontatie met gezegden werkman. Als men bedenkt aan welk eene zware misdaad de Prins zich overgaf ter zake van een bedrag van ongeveer 2500 fr., terwijl hij over aanzienlijke sommen beschikken kan, verliest men zich in de redenen na te vorschen, die den jongen mensch tot dien stap hebben kunnen bewegen. De Prins is in zijn hôtel gearresteerd.

— De Madridsche officiële Courant van den 16den dezer, behelst eene depêche door den kapitein-generaal van Katalonië aan den president van den raad, generaal *Narvaez* gerigt, volgens welke de uit den jongsten oorlog op het schiereiland, zoo bekende *Cabrera*, aangehouden was, aan boord van een visschers-vaartuig, met een aide-de-camp die hem vergezelde, te Leucate, nabij Narbonne, met oogmerk om zich in Spanje te begeven, zijnde hij eenigen tijd te voren uit Lyon, de plaats van het hem in Frankrijk aangewezen verblijf, verdwenen. — De tijding van deze poging tot ontvlugting heeft hier gisteren nog al indruk gemaakt, dewijl men er de bevestiging in zag dat de Karlisten van het een of ander geweldadig ontwerp zwanger gingen. — Heden wordt echter aan het geheele verhaal minder geloof gehecht; ook de hier uit het zuiden ontvangen bladen trekken de zaak in twijfel. De *Phare des Pyrenées* meent dat *Cabrera* zich nog altijd te Lyon in zijn gewoon verblijf bevindt.

Het hof verblijft vooreerst nog te Barcelona, en wordt eerst tegen de helft van Julij in de hoofdstad terugverwacht. — De heer *Martinez de la Rosa*, thans hersteld zijnde, zal eerstdaags de koningin naar Barcelona volgen.

— De courant van Zurich meldt van den 20sten, dat dr. *Steiger* in den avond tusschen acht en negen uren, uit de gevangenis van Lucern heeft weten te ontsnappen, te Zurich behouden aangekomen, en aldaar door zijne vrienden met groote blijdschap ontvangen is.

— Ter beurze van heden (23 *Junij*) waren genoteerd: 5 pCt. 121,80; 3 pCt. 83,90; Spanje 5 pCt. 38¹/₄; 3 pCt. 41; Rom. Leen. 104⁵/₈.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Junij.

Ten vervolge op de vroegere mededeelingen door ons deswege gedaan, zien wij ons thans in staat gesteld te berigten, dat de kamer van koophandel en fabrijken alhier, sedert hare oprigting in de maand April ll., zich met onderscheidene, zoo wel voor deze stad en omstreken, en ook vooral voor den *handel van Holland* en *Zeeland* op *Belgie*, als in het algemeen voor het geheele Rijk, hoogst belangrijke ontwerpen tot verbetering der gebrekkelijke middelen van vervoer en [illegible] bekleeden daarin de voornaamste plaatsen: 1°. de daarstelling van een groot kanaal van uit de haven van Breda op die van den Moerdijk, zoo wel voor de stoom- en scheepvaart geschikt, als aan de zoo noodige uitwatering dienstbaar gemaakt; 2°. de verlenging van den straat- of keiweg van Breda op Turnhout.

Omtrent beide ontwerpen zouden (zoo wij wel onderrigt zijn) bereids dezer dagen belangrijke mededeelingen, vergezeld van de noodige plans en memorie van toelichting, van de zijde dier Kamer aan de regering dezer stad, en door deze wederom aan de Hooge Regering gedaan zijn.

Meer bijzonder verdient het eerste ontwerp de ernstige overweging van allen, die het met de belangen van het Rijk en van den handel in het algemeen, zoo ook met de welvaart dezer streken wel meenen, daar toch een dergelijk kanaal in tijd en wijle, bij het eventueel bestaan van spoorwegen op Belgie en andere rijken, in der daad als de groote waterweg uit Holland op eerstgemeld koningrijk, en alzoo als de sleutel der Noordelijke Provinciën te beschouwen zoude zijn, terwijl bovendien de steeds toenemende uitbreiding der cultuur van woeste gronden in de naburige provincie Antwerpen een dergelijk krachtig middel van uitwatering allezins noodzakelijk maakt.

Wij hebben wijders het genoegen hier nog te kunnen bijvoegen, dat wij stellig onderrigt zijn, dat in de hiervoren bedoelde memorie (door den heere Ingenieur van den Waterstaat in dit arrondissement opgemaakt), Z.W.E.G. even grondig als voldingend heeft bewezen, dat het bedoelde kanaal als allezins uitvoerlijk te achten, en tevens aan alle vereischten voldoende te beschouwen zoude zijn, weshalve, zonder eenige belemmering aan de stoom- en scheepvaart toe te brengen, de uitwatering zoowel der hooge als lage polders aanzienlijk zoude worden bevorderd.

Hartelijk voegen wij nog hierbij den wensch, dat de bedoelde grootsche plannen met den besten uitslag mogen worden bekroond, en denzelven eene zoo hoogstwenschelijke medewerking van alle autoriteiten moge te beurt vallen, opdat de zoo zeer in deze omstreken kwijnende handel en nijverheid, zoo als men zich te regt vleit, eene betere toekomst mogen te gemoet gaan, in welke nu reeds voorloopig aller harten met ons zich zoo gaarne verblijden.

— In het naburig dorp Rijsbergen had Maandag een vreugdefeest plaats, hetwelk op nieuw een blijk gaf van den meer en meer

opwakkerenden lust in deze streken voor oudvaderlandsche oefeningen, en herleving van aloude volksvermaken. Het was de dag dat de heer Burgemeester van gezegde gemeente zijn vijftigjarig jubelfeest vierde als lid van het vermaarde St. Jorisgilde. Te dier gelegenheid waren al de omliggende gemeenten, alwaar zoodanige gilden bestaan, uitgenoodigd om deel te nemen aan het feest, 't welk het Rijsbergsche gilde zich voorstelde te vieren. Het in deze stad gevestigd koninklijk St. Jorisgilde besloten hebbende aan de feestviering deel te nemen, toog, dien ten gevolge, des morgens ten negen ure, met den Achtbaren heer Overdeken en den Schutter-koning aan het hoofd, met ontrolde banieren, in rijtuigen gezeten, naar het kampperk van den ouden Voetboog te Rijsbergen, om aldaar naar den prijs mede te dingen. Op het grondgebied van Rijsbergen gekomen, werd het Bredasche gilde aldaar opgewacht en den eerewijn aangeboden; waarna de onderscheiden gilden in statigen optogt zich ten wedstrijd begaven, alwaar de uitslag was, dat de eerste prijs behaald werd door het waardig lid van het Bredasche St. Jorisgilde, den heer *J. Janssen.* — Bij de terugkomst in onze vesting, waar men door een ijlings afgezonden schildknaap de tijding reeds vernomen had, werd het gilde door Breda's *Philharmonie-gezelschap* opgewacht, wegens den behaalden prijs begroet, en onder het keurig muzijk van dit gezelschap naar de gildekamer begeleid.

Duizenden onzer stadgenooten had deze optogt op de been gebragt, die daarmede een doorslaand bewijs gaven van hunne belangstelling in dit burgerschutterfeest.

— In de zitting van de tweede kamer der Staten-Generaal van ll. Maandag was aan de orde, de beraadslaging over de voordragt nopens de middelen.

De heer *van Heloma* verlangt verscheidene inlichtingen betreffende de herziening van de accijnswetten.

De heer *de Monchy* treedt in vergelijkingen van de raming der middelen met de opbrengsten, en verlangt dat ook de leges op de begrooting worden geplaatst.

De heer *Brouwer* wijst op de onzekerheid der raming, ten aanzien van de suiker- en zout-accijns.

De heer *Verwey Mejan* vreest nog altijd, dat onze geldmiddelen niet voor te korten gewaarborgd zijn, en dat de opbrengst voor 1846 en 1847 niet genoeg zal zijn, om de uitgaven te dekken. Vele accijnsen hebben in den laatsten tijd minder opgeleverd. Hij

De heer *van Goltstein* gaat deze voordragt aan te nemen.

dat ieder ingezeten per hoofd slechts *f* 17 zou moeten betalen, en doet opmerken, dat men bij zoodanige berekening niet alleen de landsbelastingen in aanmerking moet nemen, maar ook die van plaatselijken en provincialen aard, de grondbelasting, enz., waardoor de som per hoofd op *f* 33½ zou komen. De spreker betoogt voorts, dat de verdeeling der belastingen niet gelijk is; dat de accijnsen te veel op den middel- of de mindere standen drukken.

De heer *Hoffmann* treedt ook in de berekeningen, ten bewijze, dat de opbrengsten ligt beneden de raming kunnen blijven. Hij dringt aan op de opheffing van het fonds voor de nijverheid.

De heer *Luzac* zegt, dat bij deze beraadslaging op nieuw blijkt, hoe nuttig het zou geweest zijn, indien de beraadslaging over de begrooting ware uitgesteld, want 1°. de middelen van 1844 en 1845 zijn niet eens geregeld, en 2°. is de raming gegrond op eene verhoogde opbrengst van sommige middelen, zoo als de suiker en het zout, die het gevolg zou zijn van nieuwe wetten, welke nog voorgedragen moeten worden. De spreker onderzoekt verder verscheidene belastingwetten, klaagt over noodeloozen omslag; het postwezen en de paardenposterijen verdienen dringend de aandacht; hij verklaart zich tegen het voortdurend bestaan der loterij; herinnert aan de toegezegde verbeteringen op het stuk der jagt en visscherij, beschouwt de afscheiding van de Oost-Indische schuld slechts als eene fictie, enz. Op deze en andere gronden beschouwt hij de voordragt onvolledig.

De heer *Strens* verklaart zich tegen de heffing van belastingen op het gemaal, den turf en de steenkolen.

Z. Exc. de *Minister van Finantien* verdedigt hierna het ontwerp in het breede. Nadat bijna al de hoofdstukken van uitgaaf zijn aangenomen, had hij gehoopt, dat de aanneming der middelen, minder zwaar zou hebben gevonden. Z. Exc. bestrijdt de gronden, die zijn bijgebragt, om ook de afdoening van dit ontwerp weder te verschuiven. De aanvulling der middelen voor 1844 en 1845 is slechts eene formaliteit, daar de wet van den 6 Maart 1844 de middelen daartoe toch heeft aangewezen. De wetten tot verbetering van de accijnsen op de suiker en het zout zullen in de eerstvolgende zitting aan de vergadering worden aangeboden. Mogt de voordragt van wet, betrekkelijk de suiker, later de goedkeuring der Kamer niet wegdragen, en de andere lasten niet meer opbrengen, dan waarvoor dezelve thans geraamd zijn, dan zou men eerst er op bedacht moeten zijn, om dat gering verschil te dekken. Hij meent, dat men zich de zaken niet overdreven moet voorstellen. De belastingen, gedurende de vijf eerste maanden van dit jaar, hebben *f* 300,000 meer opgebragt dan in 1844, niettegenstaande enkele belastingen in 1844 hooger waren.

De Minister betoogt voorts, dat men getracht heeft, zoo veel mogelijk, door de onderscheidene bestaande belastingen, een ieder naar zijn vermogen te doen betalen; dat het wel mogelijk is, dat men in het stelsel van belastingen daartoe niet in een oogenblik kan overgaan. Z. Exc. meent ook, op nieuw het denkbeeld te moeten bestrijden, dat de lasten thans hooger zijn dan vroeger. Z. Exc. bekent ten volle, dat er vele zaken nog dienen te worden behandeld en verbeterd, maar alles kan niet op eenmaal tot stand komen. Hem zal het daartoe aan ijver en inspanning niet ontbreken. Ook hij hoopt, dat spoedig de tijd zal aanbreken, waarop de fictie, nopens het bestaan eener Oostindische schuld, zal kunnen ophouden. Het is zijn voornemen, de accijnswet nopens den turf te herzien. Hij vleit zich, door de aanneming van dit ontwerp, eene nieuwe aansporing te vinden, om op den weg van herstel en verbetering voort te gaan.

De heer *van Dam van Isselt* houdt vol, dat de belastingen niet te drukkend, maar slecht verdeeld zijn. Hij meent voorts, dat het behoud van de zoogenaamde graanwet, in het belang van de landbouwende provincien, wordt gevorderd.

Nadat nog eenige leden het woord gevoerd hadden, is het ontwerp *aangenomen*, met 38 tegen 13 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Wichers*, *Storm*, *van Heemstra*, *van Dam van Isselt*, *Strens*, *Verwey-Mejan*, *Thorbecke*, *Luzac*, *van Nagell*, *de Kempenaer*, *Corneli*, *Anemaet* en *van Goltstein.*

Daarna worden de beraadslagingen over het vijfde hoofdstuk (*binnenlandsche zaken*) geopend, om in eene avondzitting te worden voortgezet.

Avondzitting van Maandag.

In deze zijn ontvangen twee Koninklijke boodschappen, ten geleide van een gelijk getal ontwerpen van wet, als: 1°. houdende het *derde* Hoofdstuk der begrooting over 1846 en 1847, *Buitenlandsche Zaken*, gesteld op *f* 532,972. Het nieuwe ontwerp bedraagt voor elk der jaren 1846 en 1847 *f* 5000 minder dan het eerste. Die vermindering is gevonden op het eerste artikel der 2de af- [illegible] het personeel der gezantschappen), en meer bepaald: 1°. op onderdeel *c*, tractement van den gezant te Brussel *f* 2000, en 2°. op onderdeel *z*, voor twee secretarissen en een attaché, toe te voegen aan drie der gezantschappen *f* 3000, te zamen *f* 5000;

2°. houdende het *twaalfde* Hoofdstuk, *Onvoorziene Uitgaven*, gesteld op *f* 400,000, met afzonderlijke vermelding van het bedrag der uitgaven, wegens elk departement van algemeen bestuur gedaan.

Daarna worden de beraadslagingen voortgezet over het Hoofdstuk van *Binnenlandsche Zaken.*

De heer *Romme* brengt nog eenige bedenkingen in het midden, nopens het instituut voor Doofstommen te St. Michiels-Gestel, waarvoor hij eene Rijks subsidie verlangt.

Z. Exc. de Minister van Kolonien, bij ongesteldheid van den Minister van Binnenlandsche Zaken met de verdediging van het Hoofdstuk belast, heeft het woord.

Z. Exc. doet in het oog vallen de vermindering van het cijfer dezer begrooting, vooral in vergelijking met de loopende dienst. Dit levert een nieuw bewijs op, dat de Regering op den weg van bezuinigingen niet stil blijft staan. Haar doel is, om, zonder belemmering te veroorzaken, van lieverlede meer en meer te vereenvoudigen. De bezwaren, die men op den weg der bezuiniging ontmoet, zijn echter niet gering.

Wat de klagte over centralisatie betrof, de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft reeds bij eene vroegere gelegenheid zijn afkeer van overdreven centralisatie betoond. Doch niet altijd is die centralisatie aan de Regering te wijten. Veelal geven de burgers daartoe aanleiding door de menigvuldige klagten aan de algemeene Regering over plaatselijke aangelegenheden. Deze kunnen dan niet aan de plaatselijke besturen worden gezonden, omdat die partij in de zaak zijn. Zoo is men verpligt zich met deze zaken te bemoeijen. Overigens ligt de centralisatie ook in den geest der Grondwet, welke wil, dat het plaatselijk bewind gevoerd worde in overeenstemming met het algemeen bestuur.

Z. Exc. verdedigt hierna, onder anderen, de bevoegdheid des Konings, tot vereeniging van gemeenten, ofschoon daartoe niet dan na de toestemming der plaatselijke besturen wordt overgegaan.

Wat de bijzondere punten betreft, betoogt Z. Exc., dat het besluit nopens het hooger onderwijs niet strijdt met de Grondwet;

zegt, dat het bestaan der Lands-Drukkerij nuttig is; verklaart, dat het punt der spaarkassen tot een bepaald onderzoek bij de Regering heeft geleid, dat bijna afgeloopen is, en meent, dat voor een land als het onze ééne inrigting voor doofstommen voldoende is, en dat die te Groningen de algemeene goedkeuring heeft verworven. Er is geene aanleiding gevonden, om eenig ander instituut eene Rijks toelage te verleenen.

Het Hoofdstuk vervolgens in omvraag gebragt zijnde, wordt met 32 tegen 17 stemmen *aangenomen*.

Tegen hebben gestemd de heeren: *Hoffmann*, *Verwey Mejan*, *Thorbecke*, *Luzac*, *Brouwer*, *van Sasse van Ysselt*, *de Man*, *van Nagell*, *de Kempenaer*, *Jongsma*, *Anemaet*, *van Goltstein*, *Wichers*, *Storm*, *van Heemstra*, *van Panhuys* en *van Twist*.

Thans is aan de orde de beraadslaging over de conclusie van het rapport der commissie over het adres, betrekkelijk de Surinaamsche aangelegenheden. Alvorens daartoe over te gaan, berigt de voorzitter, dat in plaats van den heer *Bruce*, die huiswaarts is gekeerd, de commissie den heer *Faber van Riemsdyk* tot haren voorzitter heeft benoemd.

De heer *van Goltstein* stelt, zoo voor zich, als namens de heeren *Luzac*, *Thorbecke* en *de Kempenaer*, een amendement voor, bestaande in het volgende ontwerp van adres aan den Koning:

» SIRE!

De Tweede Kamer der Staten-Generaal, overtuigd van Uwer Majesteits levendige belangstelling in den bloei der West-Indische volkplantingen, acht zich verpligt eerbiedig ter kennis van Uwe Majesteit te brengen, dat een verzoekschrift, door eenige aanzienlijke handelshuizen in Amsterdam bij haar ingekomen, tot een opzettelijk onderzoek naar den toestand der kolonie Suriname heeft geleid.

De Kamer brengt hare bevinding met des te grooter vrijmoedigheid onder de hooge en bijzondere aandacht van Uwe Majesteit, daar Uwe Majesteit zelve, bij het openen van de tegenwoordige Vergadering der Staten-Generaal, heeft geoordeeld ons oog op den kwijnenden toestand der volkplanting te moeten rigten.

Het onderzoek heeft, naar de meening der Kamer, doen zien, dat de Regering der kolonie Suriname in de eerste plaats op *wettelijke* voorschriften dient te worden gevestigd. Het is welligt verschoonlijk, zoo dit in den beginne, bij den terugkeer der kolonie tot het moederland, wierd miskend; het was niettemin miskenning van stellige regten der kolonie en de gevolgen deden zich weldra gevoelen. Het Octrooi van 1682 was zelfs onder de vreemde overheersching de grond van het bestuur der Kolonie gebleven. Het mogt in onderscheidene opzigten niet meer toepasselijk, vervanging door geheel nieuwe instellingen mogt noodig zijn; de regten, die het verzekerde, de pligten die het oplegde, hadden, naar het oordeel der Kamer, kracht van *wet*, en konden niet dan door eene nieuwe wet worden veranderd. In stede hiervan ontving Suriname een regerings-reglement, dat in 1828 en 1832 voor een tweede en derde reglement plaats moest maken, reglementen, onder welke de vereischte waarborgen voor de veiligheid van personen en eigendommen, voor onafhankelijkheid van regtsbedeeling en voor eene heilzame medewerking der ingezetenen bij het beheer der kolonie, verloren gingen. Onder die reglementen bleef de geheele regtstoestand der kolonie in eene onzekerheid verkeeren, ontstond eene vermenging van wetgevende en uitvoerende magt, en werden aan de zijde des bewinds handelingen van willekeur mogelijk, waarbij geene maatschappij kan bloeijen, veelmin zich uit een langdurig verval opheffen.

In de tweede plaats heeft het onderzoek doen blijken, dat voor de welvaart en de stoffelijke belangen der kolonie tot hiertoe niet zorg is gedragen met dien ernst en dat beleid, waarop zij allezins aanspraak heeft. Wij beroepen ons ook te dezen aanzien op het uitgewerkte verslag onzer Commissie, waarvan wij de eer hebben Uwer Majesteit een afschrift aan te bieden.

Inzonderheid geeft de geschiedenis der West-Indische Bank een treurig voorbeeld, hoe verderfelijk de dwalingen kunnen zijn van een bestuur, dat de eerste staathuishoudkundige waarheden voorbijziet of krenkt.

In de verwarring, uit zulke oorzaken geboren, werden steeds, het was bijkans onvermijdelijk, nieuwe misstappen gedaan. Hiervan meent de Kamer onder anderen een bewijs te ontwaren in de maatregelen van 6 November ll. De Minister van Kolonien schijnt niet te hebben bedacht, dat die maatregelen strijdig zouden en moesten worden gekeurd met de nog niet wettig afgeschafte regten der kolonie, uit het octrooi van 1682 voortgevloeid. En wanneer de Kamer bij diezelfde maatregelen art. 72 der grondwet ziet verwaarloozen, is dit in haar oog een nieuw, ontegenzeggelijk blijk, hoezeer de regering der kolonie zoowel als de verantwoordelijkheid ter zake dier regering, wettelijke grondslagen behoeft.

Met erkentelijkheid, Sire, zal de Kamer van wege Uwe Majesteit de noodige voordragten in het belang eener aan Nederland dierbare kolonie ontvangen. Het is een Nederlandsch belang, waartoe de Kamer zich zal beijveren met spoed en kracht mede te werken.»

De heer *van Goltstein* treedt in eene uitvoerige ontwikkeling van dat adres.

De heer *Thorbecke* stelt daarop voor, de beraadslaging tot Dingsdag te verdagen. Het amendement behelst eene groote verandering in vergelijking met het oorspronkelijk voorstel; beide stukken dienden wel vooraf vergeleken te worden.

De heer *Uytwerff Sterling* oordeelt dat de prioriteit aan het voorstel der commissie moet gegeven worden, maar dat beide stukken vooraf in de afdeelingen moeten worden onderzocht.

Hieruit ontstond eene vrij langdurige discussie. De heeren *van Twist*, *van Dam van Isselt* en *Verwey Mejan* bestreden dit voorstel, 't welk de heeren *Enschedé*, *Scheers van Harencarspel* en *de Man* verdedigden, zich grondende op Art. 108 der grondwet en Art. 89 van het reglement van orde.

Ten laatste brengt de voorzitter in omvraag, of de beraadslagingen zullen worden gestaakt en tot Dingsdag uitgesteld, of dat het nieuwe voorgestelde ontwerp van adres eerst aan de afdeelingen zou verzonden worden. Tot dit laatste wordt door 28 tegen 21 stemmen besloten. Daarna is de vergadering onbepaald gescheiden.

— Bij koninklijk besluit van den 19den dezer, is de heer mr. *J. H. Ketjen*, voormalig directeur, provinciaal inspecteur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen in de provincie Gelderland, benoemd tot staatsraad in buitengewone dienst.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 20sten Junij 1845, n°. 70, is tot vice-president van het provinciaal geregtshof in Gelderland benoemd mr. *J. Rau*, raadsheer in hetzelve hof.

— Bij besluit van 20 Junij jl., n°. 71, heeft Zijne Majesteit tot havenmeester voor het kanaal van Voorne benoemd den gepensionneerden kapitein-luitenant ter zee jhr. *W. G. A. Lochman van Königsfeldt*.

— De Minister van Finantien, daartoe door Zijne Majesteit gemagtigd, heeft ter kennis gebragt van elk en een iegelijk, dat, terwijl reeds sedert eenigen tijd bij de agenten van de schatkist de stukken van *twee stuivers* vroeger als provinciale en generaliteits-munten geslagen (dubbeltjes) zijn ingehouden en daartegen de stukken van 10 cents, naar de wet van 1816 gemunt, door betalingen en teruggaven in omloop zijn gebragt, er nu ook maatregelen zijn genomen, om dit meer algemeen te bewerkstelligen en de dubbeltjes in te trekken;

dat te dien einde aan de agenten van de schatkist eene zekere hoeveelheid stukken van tien cents zijn toegezonden, om dezelve niet alleen gedurende de tegenwoordige en de eerstvolgende maand Julij bij voortduring in omloop te brengen bij betalingen en teruggaven, maar ook om die tiencentsstukken, op het verzoek van belanghebbenden, te verwisselen, hetzij tegen dubbeltjes, hetzij tegen andere specien, dit laatste echter met matigheid en zonder meer dan het bedrag van ƒ 20 aan tiencentsstukken, op die wijze, te gelijk in verwisseling tegen andere specien te geven;

dat aan alle Rijks-ontvangers en directeuren van postkantoren mede eene zekere hoeveelheid stukken van tien centen zijn ter hand gesteld, zoo om dezelve gedurende de tegenwoordige en de eerstkomende maand Julij tot betalingen en teruggaven te bezigen, als om die aan hen, die zulks verlangen, in verwisseling te geven tegen dubbeltjes;

dat gedurende de *vier* laatste dagen van de maand Julij aanstaande, bij de gemelde agenten, ontvangers en directeuren van postkantoren, aan een ieder nog gelegenheid zal worden gegeven om zijne overige dubbeltjes te verwisselen tegen stukken van tien centen, voor zoo veel die nog aanwezig zullen zijn of ook tegen andere specien;

en eindelijk, dat met den 1sten Augustus aanstaande en vervolgens geene dubbeltjes in 's Rijks schatkist of bij eenig Rijkscomptabele zullen worden aangenomen, dan wanneer dezelve zijn geheel en al onverminkt en dat daarop nog het kenmerk te onderscheiden is, dat die stukken als provinciale of generaliteitsmunt zijn vervaardigd, terwijl al de zoodanige, waaraan dat kenmerk ontbreekt, zullen worden afgewezen.

— Van goederhand wil men weten, dat door den Koning dezer dagen een besluit zou genomen zijn, houdende bepalingen, waarbij de met groot verlof in der tijd naar hunne haardsteden gezonden miliciens der ligtingen van 1842 en 1843, tegen den 1sten September aanstaande onder de wapenen worden geroepen, om gedurende die maand de najaarsoefeningen bij te wonen.

— Uit 's Hertogenbosch schrijft men van den 19den:

»De zangeres-zanger, waarvan melding werd gemaakt, zekere *Leon K.* . . . ., welke in vrouwen-kleeding vermomd, de koffijhuizen met zang- en guitaarmuzijk bezocht, doch door de waakzaamheid der politie alhier destijds is gearresteerd geworden, werd heden voor de arrondissements-regtbank alhier teregtgesteld, en door dat collegie, op grond, dat hij reeds tweemaal terzelfder zake was gevonnisd, veroordeeld wegens landlooperij (vagabondage) tot 5 jaren gevangenisstraf, alsmede om na den afloop daarvan

onder het toezigt der hooge politie te worden gesteld en in de kosten. Deze zaak heeft grooten toeloop veroorzaakt, om dat hij in vrouwenkleeding voor de regtbank moest verschijnen, hetwelk dan ook is geschied; hij zag er overigens in die kleeding goed uit, alles was net en zuiver, terwijl hij eveneens à la Dame zorgvuldig was gekapt en tevens van zijne guitare voorzien."

— Uit Nijmegen meldt men van den 24sten dezer:

»De geweldige noordenwind, die dezer dagen en voornamelijk ll. Zondag woei, was vooral noodlottig voor *Arents*, voerende eene groote opene Rijn-aak, genaamd *de Jonge Wilhelmina*. Dit schip met langen turf, voor eenen steenoven beladen, voer de rivier de Waal op bij Pannerden, alwaar hem het ongeluk trof dat een felle rukwind, het vaartuig, dat eenen aanzienlijken opperlast had, op zijde wierp, hetwelk eene dadelijke zinking ten gevolge had. Gelukkig nog voor hem, dat het vaartuig in de scheeps-assurantie: *la Prudence*, te Antwerpen gevestigd, door het agentschap te Nijmegen is gewaarborgd, niettemin zal de schade aanzienlijk zijn. Gelukkig ook dat geen menschenleven bij dit ongeval is te betreuren."

— Uit Rotterdam schrijft men van den 23sten:

»De nieuwe basculerende Spanjaardsbrug, aan het einde der Spaansche kade alhier, is gisteren voor het publiek geopend. Zij heeft eene wijdte van 14 nederlandsche ellen binnenwerks, op de hoogte van het Rottepeil, zoodat nu de grootste zeeschepen in den Haringvliet gelegd kunnen worden, waardoor in eene wezenlijke behoefte der stad voorzien is.

»Het plan dezer brug is ontworpen door den heer stads-architect *Rose*, en zoowel het gegoten als geslagen ijzerwerk daaraan, in de fabrijk der heeren *Dudok van Heel* en *van Vlissingen*, te Amsterdam, vervaardigd.

»De brug wordt in beweging gebragt door middel eener zoogenaamde schroef zonder einde. Hare bovenbedekking is van hout, in asphalt gelegd. Haar vorm is uiterst net en sierlijk, terwijl de verlichting, bij avond, door vier gazlantarens, op de sierlijke kandelabres geplaatst, zeer doeltreffend is."

— De hooggel. heer *Juynboll*, heeft den 21sten dezer zijne latijnsche inwijdingsredevoering als hoogleeraar te Leyden gehouden, en wel: over de belangrijkste vorderingen van de Semitische letterkunde in de tien laatst verloopen jaren.

— Uit Vlissingen wordt het volgende gemeld:

». Wij verheugen ons met zekerheid te kunnen melden, dat door den ijverigen en onvermoeid werkzamen geest van den heer *J. de Grooff*, scheepsreeder en president van de kamer van koophandel alhier, eene vereeniging uit inwoners dezer stad is zamengesteld, tot oprigting eener zee-visscherij van deze haven, en daartoe reeds een vaartuig geheel uitgerust, zich thans ter zoutevischvangst in zee bevindt en eerstdaags alhier zal aankomen. Wij hopen in het algemeen belang onzer mede-ingezetenen, dat deze onderneming en belangrijk punt van handel zal mogen gelukken, daar zulks mede voordeelige vooruitzigten voor de behoeftige inwoners dezer stad oplevert.

» Met niet minder genoegen zagen wij in een korten tijd en met den meesten ijver door genoemden reeder een vaartuig in gereedheid gebragt, hetwelk de haven reeds heeft verlaten, tot overbrenging van schapen naar Frankrijk, waardoor alzoo een communicatie-punt voor den veehandel met dat rijk wordt aangekweekt, hetwelk mede voor de inwoners dezer stad gunstige resultaten zal opleveren."

— Gedurende het tijdvak van 20 Mei tot 19 Junij zijn de middelprijzen der inlandsche granen over het geheele rijk geweest, per mud, Tarwe *f* 7.29; Rogge *f* $6.57^1/_2$; Boekweit *f* $6.84^1/_2$; Gerst *f* $4.52^1/_2$; Haver *f* 2.85; Ongepelde Spelt *f* $2.12^1/_2$; dienvolgens zullen gedurende de maand Julij de regten bedragen per mud, *Invoer:* Tarwe *f* 1.—; Rogge en Boekweit 15 *c.;* Gerst en Mout 25 *c.;* Haver 75 *c.;* Ongepelde Spelt *f* 1.—. *Uitvoer:* Rogge en Boekweit 30 *c.;* het overige vrij.

196ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

1e Trekking. No. 1893, een prijs van *f* 20 en eene premie van *f* 1000; Nos. 949, 3029, 18709, 18041, ieder *f* 1000; No. 10856, *f* 5000; No. 1834, *f* 1250.
2e —— No. 9535, een prijs van *f* 20,000; No. 1781, *f* 1000.
3e —— No. 2934, *f* 1250; Nos. 20471, 17732, ieder *f* 1000.
4e —— Geene.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Junij*) was de fondsnotering: Ned. $2^1/_2$ pCt. $64^1/_{16}$; 3 pCt. $78^1/_8$; 4 pCt. $100^3/_8$; O. Ind. Leening $100^7/_{16}$; Amort.-Syndik. $4^1/_2$ pCt. $100^1/_{16}$; Handelm. $156^1/_4$; Aand. Rijn Spoorw. $113^3/_8$; Belgie $4^1/_2$ pCt. $96^7/_8$; Spanje Ardoins $24^3/_4$; dito Onbep. St. $23^3/_4$; 3 pCt. 42; 3 pCt. Binnenl. $31^{13}/_{16}$; dito kl. St. $32^3/_8$; Coupons Ardoins $25^3/_8$; Portug. 3 pCt. te Lond. $68^1/_4$; 5 pCt. Binnenl. 72; Rusland oude $109^1/_8$; Certif. 1831 en 1833 $100^3/_4$; 4 pCt. $93^7/_8$; dito bij *Stiegl.* $92^9/_{16}$; Inschr. in Assign. 6 pCt. 73; Certific. van dito $74^5/_8$; Polen Aandeelen fl. 300 $153^1/_4$.

Advertentiën.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.